

Brieven van de overkant

van vrijheid, liefde en transformatie

O s h o

Waarom deze angst voor de dood?

Mahavira vroeg: “Oh zoekers, wat is de angst van levende wezens?”

Gisteren vroeg iemand mij hetzelfde. En of het nu wel of niet gevraagd wordt, dezelfde vraag schuilt in de ogen van iedereen. Misschien is dit de enige eeuwige vraag, en misschien is dit de enige vraag die waard is om gesteld te worden.

Iedereen is bang. Voor zowel het bekende, als voor het onbekende bekruipt ons vrees. Zittend of staand, slapend of wakend, de angst gaat door. Er is continu angst in ons hele gedrag, in al onze gedachten en daden. Er is angst in liefde, in haat, in deugd, in zonde – in alles. Het is alsof ons hele bewustzijn bestaat uit vrees. Wat zijn onze geloven, opvattingen, godsdiensten en goden anders dan vrees?

Wat is deze angst? Er zijn vele soorten angst, maar de angst is altijd een en dezelfde – de angst voor de dood. Dat is de grondangst. Aan de wortel van alle angst zit de mogelijkheid om vernietigd te worden, verpulverd. Angst betekent het begrip van er niet meer te zijn, van verdwijning. Het hele leven gaat de inspanning door, om aan deze angst te ontkomen. Alle inspanningen zijn er om deze basale onzekerheid te vermijden.

Maar zelfs na je hele leven hiervoor weggerend te hebben, wordt je ‘wezen’ er niet zekerder door. Aan het rennen komt een einde, maar de onzekerheid blijft hetzelfde. Het leven is voltooid, maar de dood kon niet vermeden worden.

Integendeel, wat leven leek te zijn, verandert bij voltooiing in dood. Dan komt men erachter dat het is alsof er helemaal geen leven was, maar alleen dood die groeide. Het is alsof leven en dood de twee polen van de dood zelf zijn.

Waarom deze angst voor de dood?

De dood is onbekend, je bent niet vertrouwd met de dood – hoe kun je er bang voor zijn? Wat voor band kan er zijn met iets wat je niet kent?

In werkelijkheid is wat we de angst voor de dood noemen niet echt de angst voor de dood, maar de vrees om dat te verliezen wat we als leven kennen.

We hebben onszelf geïdentificeerd met wat we kennen. Dat alleen is ons ‘zijn’ geworden, dat alleen is ons bestaan geworden. Mijn lichaam, mijn rijkdom, mijn gezag, mijn relaties, mijn conditioneringen, mijn geloof, mijn gedachten – dit allemaal is het leven geworden van mijn ‘ik’, het is mijn ‘ik’ geworden. De dood zal dit ‘ik’ wegnemen, en dat is de angst. Deze zijn allemaal verzameld om angst te vermijden, om zekerheid te winnen. Maar juist het tegenovergestelde gebeurt – de vrees zelf dat we dit gaan verliezen geeft angst.

In het algemeen keert dat wat de mens doet zich tegen het doel waarvoor het gedaan is.

Alle stappen die in onwetendheid gedaan zijn om geluk te bereiken, geven alleen maar ellende. Het pad dat genomen werd om onbevreesdheid te bereiken, leidt naar vrees. Wat lijkt het bereiken van het zelf te zijn, is niet het zelf. Als men in staat is om tot deze waarheid te ontwaken – als ik kan

beseffen dat ik niet ben wat ik als 'ik' heb begrepen, en dat ik zelfs in dit moment verschillend en gescheiden ben van mijn identificaties – verdwijnt de angst. Alleen dat wat het 'andere' is gaat in de dood verloren.

Om deze waarheid te kennen hoeft er geen ritueel, en ook geen techniek gevolgd te worden. Je moet alleen weten, alleen ontwaken tot alles wat er als 'ik' verstaan werd en waarmee je je identificeerde. Het ontwaken breekt de identificatie. Het ontwaken scheidt het zelf van het andere. De identificatie van het zelf met het andere is angst, en de realisatie van hun gescheidenheid is vrijheid van angst, is onbevreesdheid.

Oh, bedelaar door eigen toedoen, open je ogen

De warmte van de zon begint zich te verspreiden onder de blauwe hemel. De koude lucht is dampig en de dauwdruppels op het gras zijn ijskoud. Ook druppelt er dauw van de bloemen. Fatrani, de nachtkoningin, is gaan slapen na een hele nacht haar geur verspreid te hebben.

Een haan kraait en dit wordt beantwoord door de kraaien in de verte. De bomen schudden zachtjes in de milde bries en de liederen van de vogels lijken eindeloos. De ochtend onderscheidt zich in alles. De hele wereld verkondigt plotseling dat de dag is aangebroken.

Gezeten, kan ik het pad overzien dat tussen de bomen in de verte verdwijnt. Langzamerhand wordt het drukker op het pad en mensen komen voorbij. Zij lopen, maar het lijkt meer slaapwandelen te zijn. Een soort innerlijke sluimer heeft hen allen in zijn greep. Zij lijken niet wakker te zijn voor deze gelukzalige openblikken van de morgen, alsof ze geen idee hebben dat datgene wat achter het universum ligt, zich moeiteloos manifesteert gedurende deze momenten.

Hoeveel melodieën heeft het leven – en hoe doof is de mens!
Hoeveel schoonheid is er in het leven – en hoe blind is de mens!

Hoeveel gelukzaligheid is er in het leven – en hoe ongevoelig is de mens!

Op een dag was ik in de heuvels. We verbleven daar geruime tijd, maar zij die met mij waren meegekomen, waren geheel in beslag genomen door alledaagse praatjes – praat die geen betekenis heeft, en waarvan het al dan niet vermelden ervan voor het leven niets uitmaakt.

De wolken van dit gepraat had hen van de schoonheid van die bergschemering beroofd.

Zo verwickeld in onbeduidendheid, blijven we onbekend met het oneindige en wat in feite zo dichtbij is, wordt door ons eigen toedoen heel ver weg.

Ik zou de mensheid willen zeggen: je hebt niets te verliezen behalve je eigen blindheid, en je hebt alles te winnen. Oh, bedelaar door eigen toedoen, open je ogen! Het hele koninkrijk van hemel en aarde is van jou.

